

Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література»

1. Загальна характеристика	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, філологічний факультет, кафедра методики викладання германських мов
<i>Рівень вищої освіти</i>	Перший (бакалаврський) рівень
<i>Ступінь вищої освіти</i>	Бакалавр
<i>Галузь знань</i>	01 Освіта/Педагогіка
<i>Спеціальність</i>	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	Денна, заочна
<i>Освітня кваліфікація</i>	Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Українська мова і література»)
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Бакалавр. 014.01 Середня освіта. Українська мова та література. Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література. Вчитель української мови та літератури та англійської мови і зарубіжної літератури.
<i>Передумови</i>	Наявність повної середньої освіти
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Наявність акредитації</i>	2014 р., Акредитаційна комісія МОН України
<i>Рівень програми</i>	QF - level 6 / EQF -First cycle / НРК - рівень 6
<i>Академічні права випускників</i>	Бакалаври за спеціальністю 014.01 Українська мова і література мають право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	https://mdpu.org.ua/osvita/osvitni-programi-ta-yih-profil/
2. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
<i>Обсяг освітньої програми у ЄКТС</i>	На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. (СТН – 120 кредитів). Програма передбачає: - обов'язкові компоненти освітньої програми (ОП) (180 кредитів ЄКТС, 5400 год.); - вибіркові компоненти освітньої програми (ВК) (60 кредитів ЄКТС, 1800 год.).
3. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців в галузі «Освіта» із широким доступом до працевлаштування у сфері філології з можливостями викладання у закладах загальної середньої освіти та подальшого навчання. Формування професійних компетентностей з педагогіки, психології, української мови та літератури, англійської мови, методики навчання української мови та літератури, методики навчання англійської мови та зарубіжної літератури, історії мови, теоретичних основ мовознавства та літературознавства, основних процесів розвитку мовної системи, теорії мовленнєвої діяльності шляхом застосування сучасних методів та інструментів.	
4. Характеристика освітньої програми	

<p><i>Опис предметної області</i></p>	<p>Об'єкт навчання: освітній процес у закладах загальної середньої освіти (українська мова і література, англійська мова, зарубіжна література).</p> <p>Цілі навчання: формування професійних компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури основної (базової) середньої школи.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: українська мова і література (теорія і практика), методика навчання української мови, методика навчання української літератури, теорія літератури, англійська мова та зарубіжної літератури, методика навчання англійської мови, методика навчання зарубіжної літератури, педагогіка і психологія середньої освіти.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові, філологічні, психолого-педагогічні методи, сучасні методи навчання української мови і літератури, сучасні методи навчання англійської мови, сучасні методи навчання зарубіжної літератури, способи організації освітнього процесу, технології урочної та позаурочної діяльності в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Інструменти та обладнання: набуття методик навчання і виховання в процесі викладання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури в середній (основній) школі; умінь і навичок використання навчальних, наукових, методичних, мультимедійних засобів і ресурсів, Інтернет-джерел і відповідного обладнання в освітньому процесі; умінь і навичок створення навчально-методичного забезпечення предмета та освітнього середовища; накопичення, узагальнення й передавання педагогічного досвіду за допомогою сучасних засобів.</p>
<p><i>Орієнтація освітньої програми</i></p>	<p>Освітньо-професійна програма передбачає розв'язання складних спеціалізованих завдань та проблем у сфері філологічної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність вирішувати педагогічні проблеми, розв'язувати складні завдання вітчизняної та іншомовної освіти; - спроможність ефективно застосовувати на практиці засвоєні знання у галузі філологічної науки та методики навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури; - навчаючи, враховувати як традиційні, так й інноваційні підходи до вирішення проблем філологічної освіти в закладах загальної середньої освіти; - проведення науково-дослідної роботи в галузі філології та методики навчання української мови, англійської мови, систематизація наукових фактів, застосування методів аналізу та синтезу, підготовка звітів та публікацій.
<p><i>Основний фокус освітньо-</i></p>	<p>Формування та розвиток професійної компетентності</p>

<i>професійної програми та спеціалізації</i>	майбутнього вчителя української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури для здійснення дослідницької та інноваційної діяльності у галузі мовної підготовки з урахуванням сучасних вимог освіти, світового медіапростору, загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.
<i>Особливості програми</i>	Програма передбачає комплексну підготовку фахівців у галузі середньої освіти за рахунок поєднання вивчення філологічних і психолого-педагогічних дисциплін з навчальною та виробничою (педагогічною) практикою. Особливостями ОП є: - практико-орієнтований підхід до навчання; - використання інноваційних методів та інструментів у викладанні; - особистісно-зорієнтований підхід до здобувачів, дотримання високих стандартів академічної доброчесності; - міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури, що надає право їх викладання у закладах загальної середньої освіти; - можливість наукового зростання здобувачів вищої освіти на базі (Лабораторії філологічних досліджень, центру вивчення іноземних мов).
5. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 [Режим доступу: https://www.dk003.com/]) на посадах: 2320 – вчитель закладу загальної середньої освіти; 234 – вчитель спеціалізованих навчальних закладів; 235 – інші професіонали в галузі навчання. Випускники бакалаврату можуть бути працевлаштовані як в навчально-виховних закладах, так і в наукових, методичних установах і позашкільних закладах, передбачених для заміщення спеціалістами з базовою вищою освітою.
<i>Подальше навчання</i>	Бакалаври за спеціальністю 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова та зарубіжна література можуть продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також набуті додаткові кваліфікації в системі післядипломної та неформальної освіти.
6. Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Студентоцентроване навчання, самонавчання з використанням дистанційних освітніх технологій (на платформі Moodle), навчання через виробничу (педагогічну) практику, проблемно-орієнтоване навчання, кейс-технології, індивідуально-творчий та практиологічний підходи. Можливість вільного вибору 25% дисциплін (за обсягом навантаження). Викладання та навчання передбачає підтримку, консультування та тісну співпрацю здобувача з професорсько-викладацьким складом та стейкхолдерами,

	залучення здобувачів вищої освіти до участі у наукових конференціях, олімпіадах, конкурсах. Викладання реалізується через кредитно-трансферну систему організації навчання, спрямоване на посилення практичної орієнтованості та творчого пошуку; проводиться у формі лекційних та практичних занять, самостійної роботи на основі підручників, конспектів лекцій з використанням ресурсів сайту центру освітніх дистанційних технологій, консультацій із викладачами навчальної і виробничої (педагогічної) практик, підготовки курсових і дипломних
<i>Оцінювання</i>	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-накопичувальною системою через поточний, періодичний та підсумковий види контролю. Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного та періодичного контролів. Оцінювання здійснюється крізь призму таких форм контролю, як: усне та письмове опитування, тестові завдання, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, заліки, екзамени, захист звіту з усіх видів практик, захист курсових робіт, державна атестація. Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості. Атестація проводиться у формі складання комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови і літератури та світової літератури з методикою викладання (або захисту дипломної роботи) та екзамену з іноземної мови з методикою викладання. Передбачає можливість апеляції.
7. Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
<i>Загальні компетентності</i>	<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), цінувати різноманіття та мультикультурність; діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 3. Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організовувати власну діяльність, критично її оцінювати й аналізувати, працювати автономно та в команді.</p> <p>ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т.ч. іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях, прогнозувати, проектувати та моделювати освітній процес, зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p>

	<p>ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до навчання впродовж життя.</p> <p>ЗК 7. Здатність до письмової й усної комунікації, що якнайкраще відповідають ситуації професійного і особистісного спілкування засобами іноземної та державної мов.</p> <p>ЗК 8. Здатність проводити дослідницьку роботу, дотримуючись академічної доброчесності, визначати цілі та завдання, обирати методи дослідження, аналізувати результати.</p> <p>ЗК 9. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією, застосовувати інноваційні методи й технології, генерувати нові ідеї.</p> <p>ЗК 10. Здатність організувати освітній процес на засадах педагогічного партнерства з урахуванням можливостей для створення сприятливих психологічних умов для здоров'я, безпеки і соціальної інтеграції осіб, що навчаються.</p> <p>ЗК 11. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітній і професійній діяльності.</p> <p>ЗК 12. Здатність організувати освітній процес, використовуючи сучасні педагогічні технології інклюзивної освіти.</p>
<p><i>Спеціальні компетентності</i> (фахові)</p>	
<p><i>Знання</i></p>	<p>ФК 1. ФК01. Здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання української мови і літератури, методик навчання англійської мови та зарубіжної літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії української літератури, методик викладання української мови та літератури.</p> <p>ФК 2. Знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння дисциплін циклу професійної підготовки; здатність до їх систематизації та використання.</p>
<p><i>Уміння</i></p>	<p>ФК 3. Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, а також відповідно до норм безпеки життєдіяльності.</p> <p>ФК 4. Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури.</p> <p>ФК 5. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови, теорії та історії зарубіжної літератури та культури у процесі навчання.</p> <p>ФК 6. Здатність орієнтуватися у літературному процесі в історико-культурному контексті та використовувати знання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури для формування національної свідомості, культури, ціннісних орієнтацій учнів.</p>

		<p>ФК 7. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p>
<i>Комунікація</i>		<p>ФК 8. Здатність здійснювати професійну діяльність українською та іноземною мовами, спираючись на знання організації мовних систем, законів їх розвитку, сучасних норм їх використання.</p> <p>ФК 9. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації освітніх цілей.</p> <p>ФК 10. Здатність забезпечувати діалог культур у процесі вивчення української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.</p>
<i>Автономія відповідальність</i>	<i>i</i>	<p>ФК 11. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури.</p> <p>ФК 12. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.</p> <p>ФК 13. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність.</p> <p>ФК 14. Здатність цілевизначення, планування освітнього процесу та прогнозування його наслідків і результатів; уміння і здатність до прийняття обґрунтованих рішень.</p>
8. Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах програмних результатів навчання		
<i>Знання</i>		<p>ПРН 1 - сучасних філологічних і дидактичних засад навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури;</p> <p>ПРН 2 - фундаментальних наук для формування світогляду й соціалізації особистості та освоєння загальнопрофесійних дисциплін;</p> <p>ПРН 3 - в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій в освіті й науці;</p> <p>ПРН 4 - теоретичних основ та основних тенденцій методики викладання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури у закладах середньої освіти;</p> <p>ПРН 5 - мовних норм, соціокультурної ситуації розвитку української та англійської мов;</p> <p>ПРН 6 - правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми у шкільних колективах;</p> <p>ПРН 7 - основ загальнотеоретичних та професійних дисциплін в обсязі, необхідному для проведення науково-дослідної роботи; правил академічної доброчесності; норм цитування при написанні наукових робіт;</p> <p>ПРН 8 - сучасних підходів до організації та здійснення</p>

		освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, екології.
<i>Уміння</i>		<p>ПРН 9 - володіти формами і методами наукового пізнання, вміти аналізувати сучасні соціальні та етичні проблеми, наукові школи, напрямки, концепції, джерела гуманітарного знання; бути готовими до навчання впродовж життя;</p> <p>ПРН 10 - володіти основними поняттями, термінами, положеннями мовознавства та літературознавства, орієнтуючись на здобутки сучасної науки;</p> <p>ПРН 11 - уміння використовувати в практичній діяльності новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання;</p> <p>ПРН 12 - здатність та готовність до охорони життя й здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності;</p> <p>ПРН 13 - бути готовими і вміти організувати освітній процес, використовуючи педагогічні технології інклюзивної освіти;</p> <p>ПРН 14 - упорядковувати отримані теоретичні та практичні дані щодо дослідження в мові та літературі;</p> <p>ПРН 15 - розробляти плани-конспекти уроків з української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури та методичні рекомендації щодо їх проведення.</p>
<i>Комунікація</i>		<p>ПРН 16 - застосовувати отримані знання при вирішенні науково-методичних і навчально-виховних завдань з урахуванням вікових та індивідуально-типологічних, соціально-психологічних особливостей учнівських колективів і конкретних педагогічних ситуацій; при розв'язанні складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог; прогнозувати, проектувати та моделювати освітній процес;</p> <p>ПРН 17 - спілкуватися письмово й усно в іншомовному соціумі в рамках професійного й наукового спілкування;</p> <p>ПРН 18 - аргументувати власні судження, зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.</p>
<i>Автономія відповідальність</i>	<i>i</i>	<p>ПРН 19 - володіти сучасними технологіями організації навчального процесу й оцінки досягнень учнів на різних етапах навчання;</p> <p>ПРН 20 - систематично підвищувати рівень своєї професійної діяльності; зокрема, шляхом провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності з урахуванням принципу самостійності з метою запобігання академічному плагіату;</p> <p>ПРН 21 - вміти здійснювати рефлексію, самоаналіз та самокорекцію здійснюваної професійної діяльності;</p> <p>ПРН 22 - аналізувати результати різних аспектів професійної діяльності з метою забезпечення конкурентоспроможності відповідних фахових послуг; проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на</p>

	межі предметних галузей; ПРН 23 - оцінювати педагогічні інновації щодо вивчення мов та літератури, навчальний матеріал, визначати доцільність їх впровадження в освітньо-виховний процес навчального закладу; ПРН 24 - оцінювати особистий інтелектуальний та професійний рівень з точки зору різних аспектів професійної діяльності з метою забезпечення конкурентоспроможності відповідних фахових послуг.
9. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Кадрове забезпечення</i>	Реалізацію освітньої програми забезпечують науково-педагогічні працівники, які відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти і мають науковий ступень і вчене звання та підтверджений рівень наукової та професійної підготовки.
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Матеріально-технічне забезпечення охоплює: навчальні корпуси, гуртожитки, пункти харчування, спортивні зали, бібліотеку, точки безкоштовного бездротового доступу до мережі Інтернет, мультимедійне обладнання, комп'ютерні класи, лабораторію філологічних досліджень, центр вивчення іноземних мов, науково-методичний центр «Лінгво».
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	- офіційний сайт Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького: https://mdpu.org.ua/ ; - необмежений безкоштовний бездротовий доступ до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - дистанційна освітня платформа Moodle. Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та навчальними посібниками, вітчизняними і зарубіжними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, авторських розробок професорсько-викладацького складу, надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію МДПУ eKhSUIR: http://ekhsuir.kspu.edu/ . Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять НПП визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та іншими внутрішніми положеннями.
10. Академічна мобільність	
<i>Національна мобільність</i> <i>кредитна</i>	Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО – партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.
<i>Міжнародна мобільність</i> <i>кредитна</i>	Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів/періодів навчання. Згідно з угодами Мелітопольського державного

	педагогічного університету імені Богдана Хмельницького про міжнародну кредитну мобільність, зокрема з: університетом Humanitas (Сосновець, Республіка Польща) – договір №105/39-06 від 07.12.2018 р. - необмежений; університетом імені Яна Длугоша (Ченстохова, Республіка Польща) – договір №102/39-06 від 01.10.2018 р. – необмежений.
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	